lek. med. Joanna Przeździecka-Dołyk
lek. med. Ziemowit Poznański
lek. med. Anna Karasińska
dr n. med. Marek Szaliński

Katedra i Klinika Okulistyki Uniwersytetu Medycznego we Wrocławiu
kierownik: prof. dr hab. n. med. Marta Misiuk-Hojło

PIERWOTNA TORBIEL NABŁONKA BARWNIKOWEGO TĘCZÓWKI – STUDIUM KLINICZNE PRZYPADKU

PRIMARY CYST OF THE IRIS PIGMENT EPITHELIUM – CLINICAL CASE STUDY

Słowa kluczowe
Choroby tęczówki, tęczówka, warstwa barwnikowa oka, okulistyka, ultrasonografia, nowotwory oka.

Streszczenie

Klasyfikacja torbieli tęczówki i ciała rzęskowego uwzględnia pierwotny lub wtórny charakter zmiany, jej histologiczną i anatomiczną lokalizację, związek z przyjmowanymi lekami, urazami lub zabiegami chirurgicznymi oraz z procesami nowotworowymi w gałce ocznej. Pierwotne torbiele nabłonka barwnikowego tęczówki pozostają trudnym problemem diagnostycznym w okulistyce. Często wykrywane są przypadkowo w badaniu kontrolnym wykonywanym przez okulistę lub optometrystę.

Konieczne jest różnicowanie pierwotnych torbieli nabłonka barwnikowego tęczówki ze zmianami nowotworowymi złośliwymi, takimi jak: czerniak tęczówki, gruczolak nabłonka barwnikowego tęczówki czy nabłoniak rdzeniakowy. Rutynowo przeprowadzane badania okulistyczne, w tym gonioskopia przy wąskiej oraz szerokiej źrenicy, jak i wykonanie OCT Visante nie pozwalają na jednoznaczne rozróżnienie zmian łagodnych od złośliwych. Badanie ultrabiomikroskopowe umożliwia ocenę zarówno anatomicznych relacji uwidocznionych struktur, nacieczenia czy obecności stanu zapalnego w tkankach, jak i pozwala na stosunkowo wiarygodne różnicowanie zmian potencjalnie złośliwych od łagodnych. Doświadczony ultrasonografista może zarówno diagnozować (ze względu na charakterystyczne cechy ultrasonograficzne zmian czy to łagodnych, czy złośliwych), jak też monitorować rozwój zmian, bez konieczności wykonywania okaleczających zabiegów związanych z pobieraniem wycinka histopatologicznego.

Leczenie pierwotnych torbieli nabłonka barwnikowego rzadko jest koniecznością, zwłaszcza w przypadku cyst o lokalizacji obwodowej. Prezentowany

Key words
Diseases of the iris, iris, pigment epithelium of the eye, ophthalmology, ultrasonography, ocular neoplasms.

Summary

Classification of cysts of the iris and ciliary body includes the primary or secondary nature of lesion, its histological and anatomical location, the relationship with applied medications, traumas or surgeries and malignant processes in the eyeball. Primary cysts of the iris pigment epithelium are difficult to diagnose and often discovered incidentally by the oculist or optometrist during medical check-up.

It is necessary to differentiate between primary cysts of the iris pigment epithelium and such malignant neoplastic lesions as melanoma of the iris, iris pigment epithelial adenoma or medulloepithelioma. Routine ophthalmological examinations, including OCT Visante and gonioscopy performed with dilated and widened pupil, cannot provide a clear distinction between benign and malignant lesions. An ultrabiomicroscopic examination enables the assessment of an infiltration, inflammatory condition in the tissues or the anatomical relations between the revealed structures. It is also used as a relatively reliable method of differentiation between potentially malignant and benign lesions. An experienced ultrasonography specialist can both diagnose and monitor the development of lesions excluding the mutilating procedures associated with the collection of a histopathological specimen.

Treatment of primary cyst of the iris pigment epithelium is rarely necessary, particularly if the cyst is located peripherally. The study presents a case of a 25-year-old patient with negative family history and a documented diagnosis of primary cyst of the iris pigment epithelium which was first observed by the ophthalmologist during a medical check-up and was

jest przypadek 25-letniej pacjentki, bez obciążeń rodzinnych, o udokumentowanej diagnostyce pierwotnej torbieli nabłonka barwnikowego tęczówki, zaobserwowanej pierwotnie przez lekarza okulistę podczas kontrolnego badania oraz pozostającej pod kontrolą ultrasonograficzną.

controlled by ultrasonography.